

**ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТОВОГО РИНКУ ПРЕПАРАТІВ,
ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ У ЛІКУВАННІ РОЗЛАДІВ
МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

Бассір Уссама, Панфілова Г.Л.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

bassirosama@gmail.com

За визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) психічне здоров'я визначається, як стан психічного благополуччя, який дозволяє людям ефективно справлятися зі стресовими ситуаціями в житті. Психічно здорова людина може в повному обсязі реалізувати свій потенціал, успішно навчатися і працювати, а також бути активним членом суспільства. Психічні розлади є важливою проблемою у різних країнах світу, в т. ч. в Марокко. Особливої актуальності питання підтримки ментального здоров'я громадян Марокко набуло після пандемії коронавірусної інфекції у 2019-2021 роках, а також після землетрусу, що стався у країні у вересні 2023 року. У лікуванні хворих на психічні розлади основне місце займає фармакотерапія.

Мета дослідження – проведення аналізу динаміки розвитку світового ринку препаратів, які використовуються у лікуванні розладів психіки. Об'єктом наших досліджень стали дані, що представлені у відкритому інформаційному доступі (www.statista.com). Нами досліджувалися показники обсягів реалізації препаратів, що використовуються у лікуванні розладів психіки за 2016-2023 роки, а також прогноз цих показників на 2024-2028 роки. У дослідженнях використовувалися методи маркетингового та математико-статистичного аналізів. Обробка статистичних даних здійснювалась за допомогою сучасного програмного забезпечення.

За результатами проведених досліджень було встановлено, у 2024 році обсяг реалізації препаратів, які використовуються для лікування розладів психіки, досяг значення 38,42 млрд доларів США. При цьому очікується, що річний показник темпів (%) зростання обсягів реалізації цих препаратів (CAGR 2024-2028 рр.) може становити 0,67. У результаті чого, вже до 2028 року

вказаний показник може дорівнювати 39,46 млрд доларів США. Основним за обсягами продажів препаратів у світовому масштабі буде ринок США. Так, очікується, що 2024 року показник реалізації препаратів, що використовуються у лікуванні розладів психіки становитиме 11730 мільйонів доларів США. В глобальному масштабі обсяги продажів цих ліків з 2016 року планомірно збільшувалися, так у 2023 році він зріс до 37,92 млрд дол. США, що на 4,44 млрд дол. США або на 12,53%. Привертає увагу, істотне збільшення обсягів реалізації ліків у 2020 року. Так, цей показник зріс на 1,57 млрд. дол. США або 4,6% порівняно з даними минулого 2019 року. Далі темпи (%) зростання обсягів реалізації цих препаратів тільки збільшувалися. За даними 2021 року він склав 37,06 млрд дол. США, що на 1,2 млрд. дол. США більше, ніж аналогічні дані, які ми спостерігали у 2020 році. Таким чином, приріст показників становив 3,3%. Вже у наступні роки темпи (%) зростання обсягів продажу препаратів на цьому сегменті ринку будуть поступово знижуватися.

В цілому, у 2028 році приріст показників продажів, порівняно з даними 2016 року буде дорівнювати 17,09%. Найбільші позиції в реалізації цих препаратів будуть спостерігатися на американському фармацевтичному ринку. Так, очікується, що цей показник може становити 11,73 млрд дол. США, що складає 40,99% від усіх продажів цих препаратів у світі у 2024 році. У середньому обсяг реалізації препаратів, що використовуються при розладах психічного здоров'я, що припадають на одного хворого становитиме 15,75 дол. США у 2024 році. Найбільшу питому вагу у структурі продажів будуть мати антидепресанти. Так, за даними 2023 року їх питома вага становила 56,68%. Зазначена особливість у формуванні структури продажів є стабільною протягом 2016-2023 років, а також за даними прогнозування реалізації цих препаратів у 2024-2028 роках. Таким чином можна стверджувати, що світовий ринок препаратів, які застосовуються у терапії розладів психіки є структурою, яка планомірно розвивається, перш за все, завдяки активному зростанню обсягів реалізації антидепресантів та американського ринку ліків.